

پیوست شماره ۲:

در این پیوست جدول نگاشت سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری با لایحه و قاعده برنامه پنج‌ساله (این پیوست یک جدول یکپارچه برای تسهیل بررسی انطباق لایحه با «سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری» است و خودبسنده تهیه شده است. این فایل شامل سه برگه است: (۱) «نگاشت ۱۷ بند» (جدول اصلی)، (۲) «راهنما» (شیوه خوانش ستون‌ها و منطق نگاشت)، و (۳) «پیوست برنامه پنج‌ساله» (قاعده کلی طراحی برنامه‌های عملیاتی پنج‌ساله). در برگه اصلی، برای هر بند از سیاست‌های کلی، مواد/احکام متناظر در لایحه، نوع ارتباط، و خلأها/پیشنهاد‌های تکمیلی درج شده است تا جمع‌بندی و تصمیم‌گیری امکان‌پذیر و قابل ردیابی باشد.

انجمن مهندسی دریایی ایران

دی ۱۴۰۴

پیوست شماره ۲ - جدول نگاشت سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری با لایحه و قاعده برنامه پنج‌ساله

(۱) «نگاشت ۱۷ بند» (جدول اصلی) سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری با لایحه و قاعده برنامه پنج‌ساله

شماره بند سیاست کلی	متن بند سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری	هسته مفهومی بند	ارزیابی در لایحه	مواد/بخش‌های مرتبط در لایحه	شاهد کوتاه از لایحه	خلأ/پیشنهاد تکمیلی
۱	توجه به موازین شرع به‌عنوان اصلی‌ترین منشأ قانون‌گذاری در تنظیم و تصویب طرح‌ها و لوایح قانونی.	شرع در فرآیند قانون‌گذاری	متوسط	تبصره ۶ ماده ۶ - «پیوست ارزیابی انطباق با موازین شرع و قانون اساسی» (از جمله اصل ۴)، برای لوایح و مقررات عام‌الشمول موضوع این قانون.	الزام تهیه پیوست چک‌لیست استاندارد (حداکثر ۲ صفحه) مشتمل بر: احکام حساس، اصول/موازین مرتبط، سطح ریسک و پیشنهاد اصلاح.	نیازمند معیار/چک‌لیست ابلاغی مجمع برای ارزیابی بند ۱ در برنامه تحقق - موازین شرع.
۲	ارزیابی و بالایش قوانین و مقررات موجود کشور از حیث مغایرت با موازین شرعی و قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ایجاد سازوکار لازم برای تضمین اصل چهارم قانون اساسی.	بالایش قوانین/مقررات از حیث شرع و قانون اساسی + سازوکار اصل ۴	ضعیف	ماده ۲۰ (انتقالی) - تبدیل شورا به ستاد دریایی کشور)	اکثر ظرف شش ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، نسبت به تطبیق و اصلاح آن‌ها با احکام این قانون اقدام نماید.	نیازمند معیار/چک‌لیست ابلاغی مجمع برای ارزیابی بند ۲ در برنامه تحقق - بالایش/تنقیح و اصل ۴.
۳	تعیین سازوکار مناسب برای عدم مغایرت مقررات با قانون اساسی.	سازوکار عدم مغایرت مقررات با قانون اساسی	متوسط	ماده ۳ (تعریف «مقررات موضوع این قانون» و «مصوبات ستاد دریایی کشور» و قاعده عدم مغایرت)؛ تبصره ۶ ماده ۶ (پیوست ارزیابی انطباق).	«مقررات موضوع این قانون و مصوبات ستاد دریایی کشور نباید با قانون اساسی... مغایرت داشته باشد و نمی‌تواند متضمن... ایجاد حقوق و تکالیف عام خارج از مجوز قانونی باشد.»	نیازمند معیار/چک‌لیست ابلاغی مجمع برای ارزیابی بند ۳ در برنامه تحقق - عدم مغایرت مقررات.

پیوست شماره ۲ - جدول نگاشت سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری با لایحه و قاعده برنامه پنج‌ساله

شماره بند سیاست کلی	متن بند سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری	هسته مفهومی بند	ارزیابی در لایحه	مواد/بخش‌های مرتبط در لایحه	شاهد کوتاه از لایحه	خلأ/پیشنهاد تکمیلی
۴	نظارت بر عدم مغایرت یا انطباق قوانین با سیاست‌های کلی نظام، با همکاری شورای نگهبان و مجمع تشخیص مصلحت نظام و تصویب قوانین لازم برای تحقق هریک از سیاست‌های کلی نظام.	نظارت بر انطباق قوانین با سیاست‌های کلی + تقنین لازم برای تحقق سیاست‌ها	قوی	ماده ۱ - ماهیت، قلمرو و هدف قانون؛ ماده ۵ - مسؤلیت‌ها؛ ماده ۱۰ - ردیابی‌پذیری اصول و اقدامات پایه؛ ماده ۱۴ - وظایف و اختیارات ستاد دریایی کشور	این قانون در قلمرو دریا، کرانه و پس کرانه، به‌عنوان «سته سیاست‌های دریایی منسجم جمهوری اسلامی ایران» و چارچوب تقنینی تحقق «سیاست‌های کلی توسعه دریا محور» ابلاغی مقام معظم رهبری موضوع اصل (۱۱۰) قانون اساسی، و در عین حال در چهارچوب سایر سیاست‌های کلی نظام موضوع اصل (۱۱۰)، به و	نیازمند معیار/چک‌لیست ابلاغی مجمع برای ارزیابی بند ۴ در برنامه تحقق — انطباق با سیاست‌های کلی.
۵	تعیین حدود اختیارات و صلاحیت مراجع وضع قوانین و مقررات ... و همچنین طبقه‌بندی و تعیین هرم سیاست‌ها، قوانین و مقررات کشور ... از طریق مجلس شورای اسلامی.	تعریف روشن از انواع مقررات و هرم قوانین/مقررات + حدود صلاحیت مراجع	قوی	ماده ۳ (تعریف «مقررات موضوع این قانون» و «مصوبات ستاد دریایی کشور» + منع نسخ/اصلاح قانون + منع ایجاد حقوق/تکالیف عام خارج از مجوز قانونی؛ ماده ۱۴ (حدود وظایف و اختیارات ستاد).	تفکیک «مقررات» از «مصوبات ستاد» و تصریح به عدم ایجاد حق/تکلیف عام خارج از مجوز و عدم نسخ/اصلاح قانون.	نیازمند معیار/چک‌لیست ابلاغی مجمع برای ارزیابی بند ۵ در برنامه تحقق — حدود صلاحیت/هرم مقررات.
۶	تعیین حدود اختیارات مجلس در اصلاح لوایح با رعایت اهداف لایحه.	حدود اختیار مجلس در اصلاح لوایح با رعایت اهداف لایحه	خارج از قلمرو	—	این بند ناظر به فرآیند داخلی مجلس و اصلاح لوایح است.	نیازمند معیار/چک‌لیست ابلاغی مجمع برای ارزیابی بند ۶ در برنامه تحقق — اصلاح لوایح.
۷	تعیین محدوده اختیار مجلس در تصویب ساختار و مفاد بودجه سالانه کل کشور ...	حدود اختیار مجلس در بودجه سالانه	خارج از قلمرو	—	این بند ناظر به چارچوب بودجه‌نویسی و اختیار مجلس است.	نیازمند معیار/چک‌لیست ابلاغی مجمع برای ارزیابی بند ۷ در برنامه تحقق — حدود بودجه.

پیوست شماره ۲ - جدول نگاشت سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری با لایحه و قاعده برنامه پنج‌ساله

شماره بند سیاست کلی	متن بند سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری	هسته مفهومی بند	ارزیابی در لایحه	مواد/بخش‌های مرتبط در لایحه	شاهد کوتاه از لایحه	خلأ/پیشنهاد تکمیلی
۸	تعیین وظایف دولت و مجلس در مورد تعداد وزرا و وظایف و اختیارات آنان ... و هرگونه ادغام، الحاق، انتزاع و ایجاد سازمان‌های اداری ...	وظایف دولت/مجلس درباره تعداد وزرا و ساختار اداری و تغییرات سازمانی	خارج از قلمرو	—	این بند ناظر به تنظیم ساختار دولت و تغییرات سازمانی در سطح کلان است.	نیازمند معیار/چک‌لیست ابلاغی مجمع برای ارزیابی بند ۸ در برنامه تحقق — ساختار دولت.
۹	رعایت اصول قانون‌گذاری و قانون‌نویسی و تعیین سازوکار برای انطباق لوایح و طرح‌های قانونی با تأکید بر (اجراپذیری، سنجش‌پذیری، شفافیت، استحضار ادبیات حقوقی، شناسه تخصصی، ارزیابی اثر، ثبات، انسجام، مشارکت، عدالت‌محوری و پرهیز از تبعیض...).	اصول قانون‌نویسی (اجراپذیری، سنجش‌پذیری، شفافیت، مشارکت، عدالت‌محوری...)	قوی	ماده ۴ مکرر ۹- اصل شفافیت، پایش، ارزیابی و پاسخگویی در حکمرانی دریایی؛ ماده ۱۰- ردیابی‌پذیری اصول و اقدامات پایه؛ ماده ۶- اقدامات تقنینی و تأمین و ردیابی منابع؛ ماده ۵- مسؤلیت‌ها	استقرار نظام شفاف اطلاعات، شاخص‌محوری و سازوکارهای یکپارچه پایش، گزارش‌دهی و ارزیابی اجرای سیاست‌های کلی توسعه دریامحور و سیاست‌های کلی محیط‌زیست در قلمرو دریا، کرانه و پس‌کرانه، اصل حاکم است و دولت و دستگاه‌های ذی‌ربط مکلف‌اند برنامه‌ها و اقدامات خود را به‌گونه‌ای طراحی و اجرا	نیازمند معیار/چک‌لیست ابلاغی مجمع برای ارزیابی بند ۹ در برنامه تحقق — کیفیت قانون‌نویسی.
۱۰	تعیین عناوین قوانین جامع، تبویب، تنقیح و تعیین شناسه قوانین موجود کشور ...	قوانین جامع، تبویب/تنقیح و شناسه قوانین	متوسط	ماده ۶ تبصره ۲ (گذراندن اعتبارات بر مبنای ماتریس اقدام پایه × زنجیره ارزش)؛ تبصره ۵ (دستورالعمل ساختار گذراندن و قواعد ردیابی)؛ عنوان «قانون پایه».	پیش‌بینی گذراندن/شناسه‌گذاری اعتبارات مرتبط و پیوست‌های انطباق به‌عنوان سازوکار حداقلی برای ساماندهی و ردیابی نظام‌مند.	نیازمند معیار/چک‌لیست ابلاغی مجمع برای ارزیابی بند ۱۰ در برنامه تحقق — شناسه/تنقیح.

پیوست شماره ۲ - جدول نگاشت سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری با لایحه و قاعده برنامه پنج‌ساله

شماره بند سیاست کلی	متن بند سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری	هسته مفهومی بند	ارزیابی در لایحه	مواد/بخش‌های مرتبط در لایحه	شاهد کوتاه از لایحه	خلأ/پیشنهاد تکمیلی
۱۱	تعیین سازوکاری از سوی مجلس شورای اسلامی برای تشخیص قابلیت طرح در مجلس (موضوع اصل ۷۵ قانون اساسی) قبل از طرح و اعلام وصول.	سازوکار کنترل بار مالی (اصل ۷۵) قبل از طرح/اعلام وصول	متوسط	ماده ۶ (۲) و تبصره ۲ و ۵ (پیوست انطباق بودجه و کدگذاری/ردیابی)؛ تبصره ۶ ماده ۶ بند (ب) (بار مالی پایدار).	پیوست انطباق بودجه + الزام بررسی «بار مالی پایدار/تعهدات مالی مستمر» در پیوست ارزیابی انطباق (برای موارد مشمول).	نیازمند معیار/چک‌لیست ابلاغی مجمع برای ارزیابی بند ۱۱ در برنامه تحقق — اصل ۷۵/بار مالی.
۱۲	ضابطه‌مهندسازی و تعیین نصاب بالا برای ارجاع به مجمع تشخیص مصلحت نظام در موارد تعارض مصوبه مجلس با نظر شورای نگهبان.	نصاب بالا و ضابطه ارجاع به مجمع در تعارض مجلس-شورای نگهبان	خارج از قلمرو	—	این بند ناظر به آیین کار تقنینی و حل تعارضات در سطح نظام قانون‌گذاری است.	نیازمند معیار/چک‌لیست ابلاغی مجمع برای ارزیابی بند ۱۲ در برنامه تحقق — نصاب ارجاع.
۱۳	بازنگری در مصوباتی که بر اساس مصلحت در مجمع تشخیص مصلحت نظام تصویب شده است از حیث تعیین دوره اعتبار مصلحت.	بازنگری مصوبات مبتنی بر مصلحت و تعیین دوره اعتبار	خارج از قلمرو	—	این بند ناظر به مصوبات مصلحتی مجمع تشخیص مصلحت نظام است.	نیازمند معیار/چک‌لیست ابلاغی مجمع برای ارزیابی بند ۱۳ در برنامه تحقق — دوره اعتبار مصلحت.
۱۴	رعایت صلاحیت ذاتی قوای سه‌گانه در قوانین مربوط به تشکیل نهادهایی از قبیل شوراهای عالی؛ بازنگری در قوانین موجود این نهادها؛ پیش‌بینی سازوکار کارآمد قانونی لازم برای تضمین عدم مغایرت مصوبات آن‌ها با قوانین عادی.	شوراهای عالی و تضمین عدم مغایرت مصوباتشان با قوانین عادی	متوسط	ماده ۵ - مسؤولیت‌ها؛ ماده ۱۴ - وظایف و اختیارات ستاد دریایی کشور؛ ماده ۲۰ (انتقالی - تبدیل شورا به ستاد دریایی کشور)	رابط را فراهم آورد. ۲. قوه مقننه، قوه قضائیه، نیروهای مسلح، شوراهای عالی ذی‌ربط، دستگاه‌های اجرایی ملی و استانی، شهرداری‌ها و نهادهای عمومی غیردولتی فعال در قلمرو دریا، کرانه و پس کرانه، هر یک در حدود صلاحیت‌های قانونی خود مکلف‌اند در تحقق اهداف و اجرای احکام این قانون همکاری نم	نیازمند معیار/چک‌لیست ابلاغی مجمع برای ارزیابی بند ۱۴ در برنامه تحقق — شوراهای عالی.

پیوست شماره ۲ - جدول نگاشت سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری با لایحه و قاعده برنامه پنج‌ساله

شماره بند سیاست کلی	متن بند سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری	هسته مفهومی بند	ارزیابی در لایحه	مواد/بخش‌های مرتبط در لایحه	شاهد کوتاه از لایحه	خلأ/پیشنهاد تکمیلی
۱۵	تعیین اولویت‌های قانون‌گذاری با محوریت: گره‌گشایی از امور اجرایی کشور، اصول اجرا نشده قانون اساسی، سند چشم‌انداز، سیاست‌های کلی نظام، برنامه پنج‌ساله توسعه و مطالبات رهبری.	اولویت‌های قانون‌گذاری و تقنین بیش‌تران تحقق اسناد بالادستی	متوسط	ماده ۷- ماهیت و جایگاه برنامه پایه توسعه دریامحور؛ ماده ۸- ساختار برنامه پایه توسعه دریامحور؛ ماده ۱۰- ردیابی‌پذیری اصول و اقدامات پایه	اجرای این قانون، «اقدامات در ۱. پایه» به‌عنوان ابزار تحقق اصول ماده (۴)، بنیادین مندرج در چارچوب سیاستی و اجرایی فرابخشی تشکیل برنامه پایه توسعه دریامحور را می‌دهند و در فصل سوم این قانون، در حوزه‌هایی از جمله محیط‌زیست و ایمنی و امنیت اقلیم،	نیازمند معیار/چک‌لیست ابلاغی مجمع برای ارزیابی بند ۱۵ در برنامه تحقق اولویت تقنینی.
۱۶	رعایت تدابیر فرماندهی کل نیروهای مسلح در قانون‌گذاری برای نیروهای مسلح.	تدابیر فرماندهی کل قوا در قانون‌گذاری نیروهای مسلح	ضعیف	ماده ۵- مسؤولیت‌ها؛ ماده ۱۷- همکاری و ارائه اطلاعات به ستاد دریایی کشور	ی و نهادهای ذی‌ربط را فراهم آورد. ۲. قوه مقننه، قوه قضائیه، نیروهای مسلح، شوراهای عالی ذی‌ربط، دستگاه‌های اجرایی ملی و استانی، شهرداری‌ها و نهادهای عمومی غیردولتی فعال در قلمرو دریا، کرانه و پس‌کرانه، هر یک در حدود صلاحیت‌های قانونی خود مکلف‌اند در تحقق اهداف و اجرای احکام این ق	نیازمند معیار/چک‌لیست ابلاغی مجمع برای ارزیابی بند ۱۶ در برنامه تحقق تدابیر نیروهای مسلح.
۱۷	ترویج و نهادینه‌سازی فرهنگ رعایت، تمکین و احترام به قانون و تبدیل آن به یک مطالبه عمومی.	فرهنگ رعایت/تمکین/احترام به قانون و مطالبه عمومی	قوی	ماده ۴ مکرر ۱۲- اصل ارتقای آگاهی عمومی، آموزش و فرهنگ دریامحور؛ ماده ۱۱ مکرر (۱۱)- ارتقای آگاهی و فرهنگ عمومی دریامحور؛ ماده ۴ مکرر ۹- اصل شفافیت، پایش، ارزیابی و پاسخگویی در حکمرانی دریایی	در اجرای این قانون، ارتقای آگاهی عمومی نسبت به اهمیت دریا، سواحل و پس‌کرانه و ترویج فرهنگ و هویت ایرانی-اسلامی دریامحور در سطح ملی و محلی، اصل حاکم است و سیاست‌ها و برنامه‌ها باید به‌گونه‌ای تنظیم و اجرا شوند که دانش عمومی، مسؤولیت‌پذیری اجتماعی	نیازمند معیار/چک‌لیست ابلاغی مجمع برای ارزیابی بند ۱۷ در برنامه تحقق فرهنگ قانون‌پذیری.

پیوست شماره ۲ - جدول نگاشت سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری با لایحه و قاعده برنامه پنج‌ساله

(۲) «راه‌نما» (شیوه خوانش ستون‌ها و منطق نگاشت)

عنوان	توضیح
هدف فایل	نگاشت مفهومی ۱۷ بند «سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری» با «لایحه بسته قانونی سیاست‌های دریایی»
مبنای متن لایحه	مبنای اولیه: «لایحه بسته قانونی سیاست‌های دریایی - format.docx»؛ به‌روزرسانی این نسخه بر اساس اصلاحات اعلام‌شده/اعمال‌شده: تعریف «مقررات موضوع این قانون» و «مصوبات ستاد»، بازنگری ماده ۶ (تبصره‌های ۲ و ۵ و افزودن تبصره ۶)، و تقویت الزامات ردیابی‌پذیری/پیوست‌های انطباق.
سطوح ارزیابی	قوی: پوشش مستقیم/سازوکاری؛ متوسط: پوشش بخشی/کارکردی؛ ضعیف: اشاره غیرکافی؛ خارج از قلمرو: ناظر به فرایندهای کلان قانون‌گذاری و خارج از موضوع لایحه
نکته روش‌شناسی	برای بندهای خارج از قلمرو، فقط عدم تعارض قابل بررسی است؛ تحقق آن‌ها نیازمند اصلاح قوانین فرایندی (مثل آیین‌نامه داخلی مجلس) است. همچنین، ارجاعات مواد/تبصره‌ها در این فایل مطابق نسخه اصلاح‌شده فوق به‌روزرسانی شده است.

«پیوست برنامه پنج‌ساله» (قاعده کلی طراحی برنامه‌های عملیاتی پنج‌ساله)

ردیف	قاعده کلی تهیه برنامه‌های عملیاتی پنج‌ساله توسعه دریامحور	مبنای استنادی در لایحه (مواد/تبصره‌ها)
۱	مبنای تهیه برنامه‌های عملیاتی پنج‌ساله، «برنامه پایه توسعه دریامحور» و «نگاشت‌های موضوع ماده (۱۰)» است؛ به‌گونه‌ای که ردیابی ارتباط «اصول بنیادین» ↔ اقدامات پایه ↔ اهداف/شاخص‌ها» روشن باشد.	مواد ۷ و ۱۰
۲	واحد برنامه‌ریزی و ارزیابی عملکرد، «زنجیره‌های ارزش اقتصادی دریایی» است؛ برنامه باید حداقل به تفکیک زنجیره‌ها (و عداللزوم به تفکیک اقدامات پایه) تنظیم شود.	تعاریف: «زنجیره‌های ارزش اقتصادی دریایی»؛ ماده ۶(۳) و تبصره ۳
۳	برای هر زنجیره، اقدامات اولویت‌دار در قالب «ماتریس اقدام پایه × زنجیره ارزش» تعیین و مستند می‌شود تا امکان کدگذاری، پایش و گزارش‌دهی وجود داشته باشد.	ماده ۶(۲) و تبصره ۲(الف/ب)؛ ماده ۱۰
۴	در برنامه پنج‌ساله اول، اصل بر «هدف‌گذاری کیفی و مرحله‌ای» و «تکمیل حداقلی همه سلول‌های ماتریس» است؛ در سلول‌های فاقد داده، خروجی سال ۱ می‌تواند «تعیین خط مبنا/استقرار نظام داده و سنجش» باشد.	منطق برنامه پایه پنج‌ساله: ماده ۷(۱)؛ ماده ۱۰
۵	حداقل اجزای هر برنامه عملیاتی پنج‌ساله: (۱) اهداف و شاخص‌های کلیدی؛ (۲) اقدامات/پروژه‌های اولویت‌دار؛ (۳) تقسیم کار دستگاهی؛ (۴) نیازهای	مواد ۹ و ۱۰؛ ماده ۶(۱ تا ۴)

پیوست شماره ۲ - جدول نگاشت سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری با لایحه و قاعده برنامه پنج‌ساله

	تقنینی/مقرراتی؛ (۵) منابع و سازوکار ردیابی؛ (۶) ریسک‌ها و گلوگاه‌ها و اقدامات اصلاحی.	
ماده ۶(۲) تبصره ۲(پ)	هر اقدام/پروژه باید دارای قابلیت ردیابی منابع باشد: «برنامه‌ریزی شده/مصوب/تخصیص یافته/پرداخت شده» و اتصال آن به سلول متناظر ماتریس و شاخص‌های همان سلول در برنامه پایه/برنامه عملیاتی.	۶
ماده ۶(۳)	پایش و گزارش‌دهی برنامه عملیاتی به صورت منظم انجام می‌شود و حداقل سالانه در قالب «گزارش راهبردی ویژه توسعه دریامحور» با تفکیک زنجیره‌ها ارائه می‌گردد؛ گزارش باید تحقق شاخص‌ها، انحرافات و اقدامات اصلاحی را نشان دهد.	۷
ماده ۶ تبصره ۳	دستگاه‌ها مکلف‌اند داده‌ها و گزارش‌های عملکردی/مالی و اطلاعات شاخص‌ها را در مواعد و قالب‌های مصوب ستاد ارائه کنند تا پایش و نظارت در چارچوب آیین‌نامه نظارت ممکن باشد.	۸
ماده ۶ تبصره ۲	بودجه سنواتی باید «پیوست انطباق بودجه توسعه دریامحور» داشته باشد و برنامه عملیاتی باید از ابتدا به گونه‌ای طراحی شود که این پیوست قابل تولید و کنترل‌پذیر باشد.	۹

پیوست شماره ۲ - جدول نگاشت سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری با لایحه و قاعده برنامه پنج‌ساله

<p>قابل پیوند با اصل شفافیت/پایش و سازوکارهای ماده ۶(۳) و تبصره ۲</p>	<p>منطق تخصیص منابع، مبتنی بر «عملکرد و بهینگی زنجیره» است: زنجیره‌های کم‌اتلاف/بهینه، مشمول تقویت منابع (رویکرد انبساطی) و زنجیره‌های پراتلاف، مشمول محدودسازی/مشروط‌سازی منابع (رویکرد انقباضی) می‌شوند؛ معیارها باید شفاف، شاخص‌محور و قابل راستی‌آزمایی باشد.</p>	<p>۱۰</p>
<p>ماده ۶ تبصره ۵</p>	<p>قواعد و قالب‌های فنی کدگذاری ماتریسی، ردیابی و گزارش‌دهی (از جمله قالب پیوست بودجه و قالب گزارش راهبردی) در قالب دستورالعمل اجرایی تصویب و ابلاغ می‌شود.</p>	<p>۱۱</p>
<p>مواد ۷ تا ۱۰ و ماده ۶(۲/۳)</p>	<p>برنامه عملیاتی پنج‌ساله اول می‌تواند از ظرفیت «بسترهای گفت‌وگوی موجود» برای تعریف و پیشبرد اقدامات کم‌هزینه و کم‌ریسک استفاده کند؛ اما همه اقدامات باید در چارچوب برنامه پایه و سازوکار ردیابی قرار گیرد.</p>	<p>۱۲</p>